

Nieuwsbrief nr. 26 (mei 2008)

Terugblik ledenvergadering 21 april 2008

Op 21 april was de ledenvergadering van de Historische Vereniging **die Goude**. De vergadering werd vooraf gegaan door een presentatie van 3D-beelden. Tijdens de vergadering werd afscheid genomen van Nico Habermehl. Hij is twintig jaar bestuurslid geweest, waarvan zeven jaar voorzitter. Hij is benoemd tot erelid van de vereniging. Ook is afscheid genomen van Victor Poolen. Hij was bestuurslid van **die Goude** én voorzitter van het Watergilde. Richard Andringa deelde mee dat hij op termijn zijn functie als penningmeester zal beëindigen vanwege zijn verhuizing naar Zwolle.

Adri van den Brink is de nieuwe voorzitter. Een goede gelegenheid om hem hierbij het woord te geven over zijn plannen:

"Sinds enkele weken ben ik voorzitter van **die Goude**. Een mooie en uitdagende taak waar ik echt zin in heb. Van mijn voorganger Nico Habermehl hebben we op passende wijze afscheid genomen. Eerst tijdens het traditionele bestuursdiner en vervolgens tijdens de algemene ledenvergadering op 21 april. Zijn benoeming tot erelid was een waardig eerbetoon aan zijn grote verdiensten voor de vereniging. In het bestuur hebben we een aantal maanden geleden al nagedacht over hoe we met elkaar verder willen gaan en welke accenten we daarin willen leggen. Daar is een aantal punten uit naar voren gekomen. Zo moet de aandacht uitgaan naar de wensen en behoeften van de leden, inclusief verdere groei van het aantal leden. Verder is het van belang dat er een goede verbinding is tussen het bestuur en de diverse werkgroepen, de vele vrijwilligers en de redactie van de Tidinge. Ook het publieke optreden van **die Goude** in en buiten de stad en het daarbij behorende overleg met zusterorganisaties en de gemeente zal blijvend aandacht vragen. En tenslotte willen we inzetten op nieuwe laagdrempelige activiteiten die geschikt zijn voor een breed publiek. Het komt erop aan tussen deze accenten een goede en aansprekende balans te vinden. De komende tijd gaan we hierover met elkaar in discussie en zullen we een nieuw beleidsplan schrijven. Maar we willen natuurlijk niet wachten tot het allemaal mooi op papier staat. We willen met elkaar aan de slag gaan. Voor u en graag ook met u!"

Met de benoeming van Adri van den Brink als voorzitter is een vacature ontstaan voor de functie van plaatsvervangend voorzitter. Het bestuur heeft Marianne Lint-Zwagemakers in deze vrijgekomen bestuursplaats benoemd als plaatsvervangend voorzitter.

Volgende lezing

2 juni 2008 vanaf 20.00 uur in de Chr. Geref. Kerk, Hoge Gouwe 141

Onderwerp: Het woelige verleden onder de stilte. Spreker: Barbara Cook

Barbara Cook is een gepassioneerd niet-commerciële fotograaf. Ze is in het fotograferen altijd op zoek naar de verhouding tussen schoonheid en stilte. Die verhouding is onder andere terug te vinden in het verleden. Sommige zoektochten naar het verleden leveren nog steeds beelden op van zeer fraaie restanten, zowel in woord als in de werkelijkheid. Voorbeelden zijn het noordelijke deel van de Vivarais, tussen Rhône en Loire. Wat is er nog te zien uit de Romaanse tijd en hoe zijn strijdende partijen hiermee later omgegaan? Vroege kerken uit de periode tussen 1000 en 1800 zullen de hoofdrol spelen. Als lid van **die Goude** heeft u, samen met een introduc e(e), gratis toegang tot de lezing. Niet-leden betalen € 5,00.

Publicaties

Nieuw straatnamenboek

In 1978 verscheen de Zeventiende Verzameling Bijdragen van de Oudheidkundige Kring 'die Goude'. Het betrof het boek 'Goudsche Straatnamen', samengesteld door een redactiecommissie waarvan Dr. A. Scheygrond de voorzitter was. Het bevat een verklaring van alle namen van straten die bestonden op 27 maart 1903, de datum waarop in de gemeenteraad het eerste moderne uitbreidingsplan van de stad werd behandeld. Bovendien werden enkele honderden inmiddels verdwenen namen van straten en stegen opgenomen. Het is een monumentaal boekwerk, waaraan meer dan twintig jaar is gewerkt. Wie het in zijn boekenkast heeft staan moet er zuinig op zijn, want het begint zeldzaam te worden en grote antiquarische waarde te krijgen! Het boek kreeg een opvolger: in 1981 verscheen de Achttiende Verzameling Bijdragen met als titel 'De Namen der

Goudse Straten', eveneens samengesteld door Dr. A. Scheygrond. De eerdere uitgave werd beknopt herhaald en aangevuld met alle namen van Goudse straten tot 1981. Bovendien werden daarin ook de namen van wijken, bruggen, sluizen, waterlopen en poorten in behandeld. Ook dit is een boek om zuinig op te zijn. Intussen zijn wij 27 jaar verder en is Gouda aan de noord- en de oostzijde verder uitgegroeid. Er zijn complete wijken met tientallen straatnamen bijgekomen. Bovendien zijn de namen van sommige in 1981 bestaande straten gewijzigd of zelfs verdwenen. De straatnamenboeken van Scheygrond hebben daarom een opvolger nodig waarin de nodige opschoning en aanvulling een plaats krijgen. Om dit werkstuk van de grond te krijgen, heeft het bestuur van die Goude vorig jaar een commissie in het leven geroepen. Deze commissie heeft de opdracht gekregen om binnen enkele jaren een nieuw Straatnamenboek tot stand te brengen, als aanvulling op de boeken van Scheygrond. Deze nieuwe uitgave zal bovendien een thema krijgen, namelijk de stedenbouwkundige ontwikkeling van de stad, met name van de uitbreidingen die in de loop der jaren rond de historische kern hebben plaats gevonden. Aan de orde komen dan de kenmerken van het oorspronkelijke landschap waarin de stad zich uitbreidde, de ideeën en achtergronden van de plannen die aan de betreffende uitbreidingen ten grondslag lagen, en de ontwikkelingen die sindsdien binnen de wijken hebben plaats gevonden. Overwogen wordt om de boeken van Scheygrond als cd-rom aan het nieuwe straatnamenboek toe te voegen. Een andere vernieuwing is dat het boek niet alleen door de commissie tot stand wordt gebracht, maar dat er ook een bijdrage gevraagd wordt aan de leden van die Goude. Als u beschikt over materiaal dat nuttig kan zijn bij de totstandkoming van dit boek, dan vragen wij u om daarvan melding te maken. Het kan daarbij gaan om oude foto's die in uw bezit zijn, om geschreven stukken, om gebeurtenissen die in uw omgeving hebben plaats gevonden, kortom om van alles wat naar uw oordeel van waarde kan zijn om de typische eigenheid van uw wijk of buurt aan te geven. Het gaat om de 'couleur locale', zoals we dat noemen, maar dan binnen het vastgestelde stedenbouwkundige thema. In deze nieuwsbrief vragen we om informatie over een actueel onderwerp. U heeft wellicht gezien dat er, op initiatief van de omwonenden, bij het Amsterdams Verlaat het houten sluiswachtershuisje is herbouwd. Dat is een prachtig initiatief! Er hebben vroeger veel meer van dergelijke huisjes in de stad gestaan. Er stond er één bij de Sint Joostbrug, op het Regentesseplantsoen, bij het veer over de Turfsingel en zelfs twee stuks (een grote en een kleintje) bij de Mallegatsluis aan de kant van het Buurtje. Bij de Kleiwegbrug staat ook een dergelijk huisje, maar dan in steen. Wij willen graag meer informatie over die verdwenen sluiswachtershuisjes. De commissie is met name geïnteresseerd in gegevens over het kleine sluiswachtershuisje bij de Mallegatsluis. Dat gaat binnenkort herbouwd worden uit een legaat van de familie Sips, voormalig directeur van de scheepswerf Van Vlaardingen. De commissie wil graag weten wanneer dit zogenaamde 'Noorse' huisje gebouwd is en wanneer het is afgebroken. Hoe kwam het aan die typische vorm en waarom heette het 'Noors'? En misschien beschikt u ook over foto's of wellicht over andere documentatie. Mocht u nadere informatie hebben, kunt u een bericht sturen naar han.breedveld@planet.nl.

Stenen tot leven gebracht

Ter gelegenheid van het 175-jarig bestaan van de Algemene Begraafplaats in de wijk Korte Akkeren heeft de Stichting Oude Begraafplaats een fraai geïllustreerd boekwerk uitgebracht met de passende titel: *Stenen tot Leven gebracht (1832-2007)*. De titel dekt de lading volledig. De oude, door de tand des tijds aangetaste stenen, worden tot leven gebracht door de geschiedenis van de gestorvene te vertellen. Zo krijgen meer dan honderd Gouwenaars opnieuw een gezicht. We komen bekende namen tegen als burgemeester A.A. van Bergen IJzendoorn, wethouder J.M. Noothoven van Goor, pijpenmaker O.A. van der Want, tekenmeester J.J. Bertelman, dominee M.A.G. Vorstman en stadstekenaar D.J. van Vreumingen. Maar ook minder bekende Gouwenaars komen ruimschoots in het boek aan bod. Tussen de korte persoonsbeschrijvingen door worden zaken beschreven als de flora en fauna op de begraafplaats, het baarhuisje, ornamenten en kistgrepen. Helaas ontbreekt een historisch overzicht van de begraafplaats. Daarvoor kan de belangstellende lezer echter terecht in de Tidinge van januari en april 2003. Voor geïnteresseerden in de geschiedenis van Gouda is het boek een aanrader. Het boek, dat 20 euro kost, is verkrijgbaar bij tabakshandel Van Vreumingen (Wijdstraat 20) en op zaterdag bij die Goude in het Stadhuis.

Jubileumboek De Réünie

Ter gelegenheid van het 165-jarig bestaan van de Goudse Sociëteit 'de Réünie' is een jubileumboek uitgebracht. Het boek bevat een herdruk van het jubileumboek uit 1993 dat het wel en wee van de

Sociëteit in de eerste anderhalve eeuw beschrijft. De hernieuwde uitgave is aangevuld met een supplement dat de geschiedenis weergeeft van de laatste 15 jaren. Het ledenbestand van 'de Réünie' heeft vanaf het midden van de negentiende eeuw bestaan uit leidinggevende personen uit het Goudse industriële en openbare leven. Het is daarom niet overdreven te stellen dat de geschiedenis van de Sociëteit onverbrekkelijk verbonden is met de Goudse historie. Het prachtig uitgevoerde gebonden boek is op zaterdag te koop bij **die Goude** in het Stadhuis. Op door-de-weekse dagen kunt u terecht bij boekhandel Verkaaik. Kosten: € 34,95.

Boekentafel

Iedere zaterdag van 11.00 uur tot 15.00 uur heeft **die Goude** een boekentafel in het Stadhuis. Niet alleen bovengenoemde boeken zijn daar te koop, maar ook de boeken die uitgegeven zijn door **die Goude** en de Tidinge. Ook is het mogelijk om periodieken, die uw bestuur maandelijks krijgt toegestuurd, in te kijken of eventueel mee te nemen.

Berichten uit het Historisch Platform

Marianne Lint neemt namens **die Goude** deel aan het Historisch Platform, waarin alle instellingen van Gouda op historisch-cultureel gebied gezamenlijke afspraken maken en activiteiten onderling afstemmen. Nieuws:

-Het Historisch Platform heeft bij de gemeente de vraag neergelegd (mede namens de deelnemende instellingen) om t.z.t. gebruik te kunnen gaan maken van de zalen op de eerste verdieping van de gerestaureerde Jerusalemkapel voor vergaderingen en cursussen (bijvoorbeeld Goudologie)

-Ons initiatief om de Cultuurdagen en Open Monumentendag uit elkaar te halen is succesvol gebleken. De Cultuurdagen vinden dit jaar plaats een week vóór open monumentendag, dus op zaterdag 6 september! Er is hierdoor weer volop ruimte voor de Goudse verenigingen om zich te presenteren aan het publiek en nieuwe leden te werven!

-Het Historisch Platform heeft een werkgroep gevormd die de canon Goudse geschiedenis zal voorbereiden. De canon is bedoeld voor zowel een ieder die geïnteresseerd is in de Goudse geschiedenis als voor educatieve doeleinden. Voor het onderwijs wordt de Hogeschool de Driestar ingeschakeld en een klankbordgroep van Goudse docenten. De canon zal digitaal verschijnen, wellicht ook in boekvorm en in een pamflet. Voorlopig zijn zo'n 40 items geselecteerd, waarvan er op korte termijn 2 als proef worden uitgewerkt. Eén daarvan gaat over de drukker Gerard Leeu
-Na de gidsen van de VVV gaan nu ook 12 gidsen van het museumGoudA deelnemen aan de cursus Goudologie. **Die Goude** is verzocht om ook onze stadhuisvrijwilligers aan te moedigen de cursus te volgen. Binnenkort zullen ook korte cursussen van 3 bijeenkomsten over één bepaald thema worden georganiseerd

-In het najaar zal er in het kader van het landelijk project 'Verleden van Nederland' in Gouda een project starten onder de naam "Vroeger in Gouda". Gouwenars komen dan over hun jeugd vertellen in de verschillende basisscholen.

Agenda 2008

2 juni	lezing De Vivarais. Het woelige verleden onder de stilte door Barbara Cook
24-27 juli	Havenstaddagen
23 aug	excursie naar Wijk bij Duurstede en Huis Doorn
6 sept	Cultuurdagen
9 sept	lezing over het thema van Open Monumentendag: sporen. Door Leo Verhart
13 sept	Open Monumentendag
13 okt	lezing
18 okt	excursie naar kasteel Amersoyen en Zaltbommel
23 okt	waterconferentie
1 dec	lezing mysterie Zwarte Piet door Frits Booy